

**PRIM'AWLA QORTI CIVILI
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 17 ta' Ottubru, 2017

Rikors Guramentat Nru: 1183/2012 AF

Brittania Shipping International Ltd (C-36039)

vs

Triva Shipping Company Ltd (C-39275)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tas-socjetà attriċi li permezz tiegħu wara li ġie premiss illi:

Is-socjetà intimata kienet f'Lulju elfejn u hdax (2011) inkarigat lis-socjetà rikorrenti sabiex permezz tal-bastiment MV Tuskar Rock ex Triva II proprjetà tas-socjetà rikorrenti, tittrasposta lejn il-Libja hames (5) ufficcjali tal-Ambaxxata Germaniza kif ukoll container liema inkarigu s-socjetà esponenti qdiet.

Il-prezz miftiehem għal tali inkarigu kien ta' tmintax-il elf u hames mitt Ewro (€18,500).

Fid-data fuq imsemmija s-socjetà rikorrenti kienet ukoll kriet lis-socjetà intimata zewg ankri bil-ktajjen versu l-hlas ta' kera ta' tlett Ewro (€3.00) kuljum liena ankri jiswew cirka elfejn Ewro (€2000) it-tnejn (2).

Sal-lum l-ammont dovut ghall-inkarigu, ossia t-trasport lejn il-Libja, il-hlas tal-kera tal-ankri kif ukoll ir-ritorn tal-istess ankri u ktajjen ghadu ma sarx, nonostante diversi interpellazzjonijiet.

Ghalhekk kellha ssir din il-kawza.

Intalbet din il-Qorti sabiex:

1. Tikkundanna lis-socjetà intimata thallas lis-socjetà rikorrenti s-somma ta' tmintax-il elf u hames mitt Ewro (€18,500) rapprezentanti l-hlas tal-vjagg bejn Malta u l-Libja.
2. Tikkundanna lis-socjetà intimata thallas lis-socjetà rikorrenti s-somma ta' tlett Ewro (€3.00) kuljum b'effett mill-ahhar gurnata ta' Gunju tas-sena elfejn u hdax (2011) sal-gurnata li fih l-ankri flimkien mal-ktajjeb jigu ritornati lis-socjetà rikorrenti.
3. Tordna lis-socjetà rikorrenti entro terminu qasir u perentorju tirritorna l-ankri bil-ktajjeb jew fin-nuqqas thallas l-ammont ta' elfejn Ewro (€2000) rapprezentanti l-valur tal-istess.

Bl-ispejjez tal-prezenti, tal-mandat ta' arrest ta' bcejjez tal-bahar, tal-ittra ufficjali datata 16-08-12 (Dok. A) u bl-imghax legali mill-ahhar gurnata ta' Gunju tas-sena elfejn u hdax (2011), sad-data tal-pagament effettic, kontra l-intimati, ngunti minn issa in subizzjoni.

Rat ir-risposta g'uramentata tas-socjetà konvenuta li permezz tagħha eċċepiet illi:

L-esponent kien inghata offerta mill-ambaxxata Germaniza biex igorr xi passiggieri u merkanzija minn Malta sa Benghazi f'Lulju

tal-2011. L-esponenti tkellem ma' Joseph O'Connor, rappreżentat tas-socjetà rikorrenti li minn naha tieghu offra il-bastiment tieghu MV Triva II għall-vjagg in kwistjoni. Il-partijiet waslu għal arrangament permezz ta' liema il-bastiment MV Triva li kellha tagħmel il-vjagg in kwistjoni u l-qliegħ jew telf jitqassmu ugwalment bejn il-partijiet. Fuq l-insistenza ta' Joseph O'Connor il-partijiet ftehm u li s-servizz jigi offrut lill-ambaxxata Germaniza bil-prezz ta' sbatax-il elf u disa' mitt Ewro (€17,900) li kien jinkludi l-ispejjeż kollha tal-vjagg u l-Ambaxxata Germaniza accettat dan il-prezz. Sussegwentement il-vjagg tlesta izda minflok qligħ sar telf u dan unikament tort tal-kumpanija rikorrenti għaliex (i) il-bastiment kien jikkonsma bunkers ferm aktar minn dak li kien iddikjara Joseph O'Connor u (ii) meta gie biex jibda l-vjagg abbord tal-bastiment ma kien ebda navigation u safety equipment u kellhom għalhekk jinstabu dawn l-affarijiet. B'risultat ta' dan kollu u affarijiet ohra kif ser jigi dikjarat waqt is-smiġħ tal-kawza l-vjagg sar b'telf u r-rikorrent huwa obligat li jagħmel tajjeb għal nofs dan it-telf skond il-ftehim bejn il-partijiet.

Is-somma mitluba ma hijiex dovuta u anzi huwa l-istess rikorrent li għandu jhallas lill-intimata u dan għal dawk ir-ragunijiet premissi fil-qosor f'din ir-risposta u fil-kontrotalba kontestwalment ippreżentata.

Mingħajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu miċhuda bl-ispejjeż kontra s-socjetà attrici, inkluz l-ispejjeż tad-depożitu tal-ammont ta' wiehed u għoxrin elf Ewro (€21,000) permezz ta' cedola ta' depożitu 1803/2012 u kontromandat bin-numru 1876/12 wara l-mandat ta' arrest ta' bcejjeċ tal-baħar bin-numru 1790/12 mahrug fit-28 ta' Novembru 2012.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Rat il-kontro-talba tas-socjetà konvenuta li taqra hekk:

Din il-kontro talba qed tigi ppreżentata kontestwalment mar-risposta guramentata tas-socjetà rikonvenzjonati Triva Shipping Company Limited fil-kawza bin-numru 1183/2012AF.

Filwaqt illi s-socjetà rikonvenzjonanti Triva Shipping Company Limited taghmel referenza ghal-fatti dedotti fir-risposta guramentata taghha, tikkonferma illi l-vjagg minn Malta sa Benghazi f'Lulju tal-2011 tlesta u li l-ispejjez totali kienu ta' tmintax-il elf, tlett mija u disa' Ewro (€18,309), liema sonna kienet oghla mis-somma miftehma mal-Ambaxxata Germaniza tal-ammont ta' sbatax-il elf u disa' mitt Ewro (€17,900) li kienu hallsu lis-socjetà Triva Shipping Company Limited. B'hekk kien hemm telf ta' erba mija u disa' Ewro (€409) liema telf kien unikament tort tal-kumpanija rikorrenti ghaliex (i) il-bastiment kien jikkonsma bunkers ferm aktar minn dak li kien iddikjara Joseph O'Connor u (ii) meta gie biex jibda il-vjagg abbord tal-bastiment ma kien ebda navigation u safety equipment u kellhom ghalhekk jinstabu dawn l-affarijiet mis-socjetà Triva Shipping Company Limited. B'rizultat illi t-telf kellu jitqassam bejn il-partijiet Triva Shipping Company Limited u Britannia International Limited kif miftiehem.

Is-socjetà Britannia Shipping International Limited ipprezentat rikors kawtelatorju ghall-mandat ta' arrest ta' bcejjez tal-bahar fir-rigward il-bastiment bl-isem Triva I (mandat numru 1790/2012), proprjetà tas-socjetà rikonvenzjonanti Triva Shipping Company Limited, fit-28 ta' Novembru 2012 ghas-somma ta' ghoxrin elf u hames mitt Ewro (€20,500), liema mandat gie milqugh u l-bastiment Triva I kienet arrestata u mwaqqfa milli titlaq bi vjaggi minn Malta lejn Libja.

Fiz-zmien tal-arrest tal-bastiment Triva I, is-socjetà Triva Shipping Company Limited kellha arrangament ta' Charter party sabiex gorr il-merkanzija minn Malta lejn il-Portijiet kollha fil-Libja.

Minhabba l-arrest tal-bastiment Triva I, bin-numru 1790/2012, is-socjetà rikonvenzjonanti Triva Shipping Company Limited soffriet spejjez sostanzjonali ghal sbatax-il jum bejn perjodu 28 ta' Novembru 2012 u l-14 ta' Dicembru 2012, id-data ta' meta s-socjetà Triva Shipping Company Limited ipprezentat cedola ta' depozitu bin-numru 1803/2012 u permezz ta' kontro mandat il-bastiment (bin-numru 1876/12) Triva I gie rilaxxata.

L-imsemmija spejjez għall-perjodu 28 ta' Novembru 2012 sal-14 ta' Dicembru 2012 jammontaw għal wiehed u hamsin elf, tlett mija u hamsa u tmenin Ewro (€51,385) rapprezentanti, (i) is-somma ta' tnejn u erbghin elf u hames mitt Ewro (€42,500) perjodu ta; chartering li ntilef minhabba l-arrest tal-Bastiment Triva I bejn il-perjodu 28 ta' Novembru 2012 sal-14 ta' Dicembru 2012 (bil-prezz ta' elfejn u hames mitt Ewro (€2500) kull gurnata); (ii) is-salarji tal-ekwipagg abbord il-bastiment Triva I fl-ammont ta' sitt elef, tlett mija, hamsa u sebghin Ewro (€6375) (ekwivalenti għal tlett mija hamsa u sebghin Ewro (€375) kull gurnata); (iii) is-somma ta' ahmes mija u ghaxar Ewro (€510) rapprezentant spejjez tal-port u berthing fees (bil-prezz ta' tletin Ewro (€30) kull gurnata); u (iv) l-ammont ta' elfejn Ewro (€2000) rapprezentanti spejjez ulterjuri.

Għalhekk is-socjetà rikonvenzjonata Brittaina Shipping International Limited hija debitrici tas-socjetà Triva Shipping Company Limited għas-somma totali ta' wiehed u hamsin elf, hames mija, disa' u tmenin Ewro u hamsin centezmi (€51,589.50) kif aktar il-fuq spjegat.

Għalhekk kellha ssir din il-kontro-talba.

Rat ir-risposta ġuramentata tas-socjetà attrici għat-talbiet rikonvenzjonali tas-socjetà konvenuta li permezz tagħha eċċepiet illi:

Fl-ewwel lok, u in linea preliminari, l-istanza odjerna hija improponibbli fis-sens illi fl-ewwel lok talba bħal dik kontenuta fil-kontro talba kellha ssir a tenur ta' artikolu 836.7 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta lill-Qorti li tkun harget il-kontro-mandat u fl-atti tal-istess mandat u mhux f'din l-istanza.

Fil-mertu u minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talba rikonvenzjonali hija nsostenibbli għaliex sabiex a tenur tal-artikolu 836.9 tal-Kap. 12 ir-rikorrenti li fuq talba tiegħu ikun inhareg il-mandat kawtelatorju jigi kkundannat ihallas danni kawza tal-mandat, iridu jissussitu r-ragunijiet kontemplati f'artikolu 836.8 tal-Kap. 12, liema ragunijiet anqas remotament ma jirrizultaw mill-premessi tal-kontro-talba.

Ukoll, minghajr preguidzzju ghas-suespost l-esponenti ma jista' qatt jinzamm responsabbli ghad-danni ghaliex is-socjeta Triva damet sabatax (17)-il jum sabiex tipprovdi garanzija adekwata u titlob ir-revoka tal-mandat.

It-talbiet rikonvenzjonali huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez.

Semghet ix-xhieda prodotti.

Semghet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din il-kawza s-socjeta attrici qiegħda titlob lill-Qorti tikkundanna lis-socjeta konvenuta thallas l-ammont ta' €18,500 rapprezentanti l-hlas ta' vjagg bejn Malta u l-Libja. Hija qiegħda titlob ukoll il-hlas għall-kirja ta' żewg ankri flimkien mal-ktajjen tagħhom kif ukoll sabiex is-socjeta konvenuta tigi kkundannata tirritorna dawn l-ankri u ktajjen jew thallas il-valur tagħhom. Da parti tagħha, is-socjeta konvenuta tečcepixxi li s-somma mitluba mhijiex dovuta. Hija ressqet kontro-talba li permezz tagħha qiegħda titlob lill-Qorti tikkundanna lis-socjeta attrici tagħmel tajjeb ghad-danni allegatament sofferti minnha rizultat tal-mandat ta' arrest kawtelatorju li talbet u ottjeniet is-socjeta attrici fuq il-bastiment Triva I kif ukoll nofs it-telf li tghid illi sofriet rizultat tal-imsemmi vjagg bejn Malta u l-Libja.

Mill-provi prodotti jirrizulta li l-fatti li dwarhom jaqblu l-partijiet huma ftit. Is-socjeta attrici hija sid il-bastiment MV Tuskar Rock, li għamel żmien jismu Triva II. F'Lulju tal-2011 is-socjeta konvenuta daħlet fi ftehim mal-Ambaxxata Germaniza sabiex isir vjagg bejn Malta u l-Libja għall-ħames ufficcjali tal-ambaxxata. Bi ftehim bejn il-partijiet fil-kawza, dan il-vjagg sar permezz tal-bastiment MV Tuskar Rock. L-ekwipaġġ kien provdut mis-socjeta attrici bl-ečcezzjoni tal-kaptan li ġie magħżul u inkarigat mis-socjeta konvenuta. Il-partijiet ma

għamlu l-ebda skrittura dwar dan il-vjaġġ imma ftehm u biss bil-fomm.

L-attriċi tikkontendi li l-ftehim bejn il-partijiet kien wieħed ta' nollegġ, b'dan illi s-soċjetà konvenuta obligat ruħha li tħallas lis-soċjetà attriċi l-prezz globali ta' €18,500 jew €2,500 kuljum għall-bastiment, skont kemm idum il-vjaġġ, b'dan illi l-prezz minimu kellu jkun €18,500. Is-soċjetà konvenuta ssostni li l-ftehim bejn il-partijiet kien fis-sens illi huma kellhom jaqsmu l-qligħ ta' dan il-vjaġġ bejnithom wara li jitnaqqsu l-ispejjez. Hija żżid tgħid li minkejja li s-soċjetà konvenuta tħallset €17,900 mingħand l-Ambaxxata Ġermaniża, il-vjaġġ spicċa sar b'telf ta' €409, liema telf kien unikament tort tas-soċjeta attriċi għaliex il-bastiment kien jikkonsma *bunkers* ferm aktar minn dak miftihem u għaliex il-bastiment kien nieqes mit-tgħamir neċessarju sabiex isir il-vjaġġ, liema tgħamir kellu jiġi provdut mis-soċjetà konvenuta. B'żieda ma nofs it-telf li tgħid li sofriet minħabba dan il-vjaġġ, is-soċjetà konvenuta qiegħda titlob lill-Qorti tikkundanna lis-soċjetà attriċi tagħmel tajjeb għad-danni li tgħid li sofriet konsegwenza tal-mandat ta' arrest kawtelatorju li talbet u ottjeniet is-soċjetà attriċi fuq il-bastiment tagħha u cioè Triva I.

In linea ta' principju ġenerali, din il-kawża tistrieħ fuq il-kredibilità tax-xhieda u fuq l-apprezzament illi din il-Qorti trid tagħmel prinċipalment fuq id-deposizzjonijiet tagħhom. Il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza mogħtija mill-Onorabbli Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-ismijiet Joseph Tonna vs Philip Azzopardi deciza nhar it-12 t'April 2007 fejn ingħad illi:

- (1) *Ibda biex ir-regola tradizzjonali tal-piż tal-provi timponi a kariku tal-parti li tallega fatt l-oneru li ġġib il-prova ta' l-eżistenza tiegħu. Tali oneru hu ugwalment spartit bejn il-kontendenti, sija fuq l-attur li jsostni l-fatti favorevoli li jikkostitwixxu l-bażi tad-dritt azzjonat minnu (actori incumbit probatio), sija fuq il-konvenut għas-sostenn tal-fatt miġjub minnu biex jikkontrasta il-pretiża ta' l-attur (reus in excipiendo fit actor). Ara **Kollez. Vol. XLVI P I p 5**;*

- (2) *Fil-kors tal-kawża dan il-piż jista' joxxilla minn parti għall-oħra, għax, kif jingħad, "jista' jkun gie stabbilit fatt li juri prima facie li t-teżi ta' l-attur hija sostenuta" (Kollez. Vol. XXXVII P I p 577);*
- (3) *Il-ġudikant adit mill-meritu tal-każ hu tenut jiddeċiedi iuxta alligata et probata, u dan jimporta illi d-deċizzjoni tiegħu tiġi estratta unikament mill-allegazzjoni tal-partijiet. Jiġifieri, minn dawk iċ-ċirkustanzi tal-fatti dedotti għab-bażi tad-domanda jew ta' l-eċċezzjoni u l-provi offerti mill-partijiet. Jikkonsegwi illi d-dixxiplina tal-piż tal-provi ssir bażi tar-regola legali tal-ġudizzju in kwantu timponi fuq il-ġudikant il-konsiderazzjoni li l-fatt allegat mhuwiex veru għax mhux ipprovat;*
- (4) *Il-valutazzjoni tal-provi hu fondat fuq il-prinċipju tal-konvinċiment liberu tal-ġudikant. Lilu hu mogħti l-poter diskrezzjonali ta' l-apprezzament tar-riżultanzi probatorji u allura hu liberu li jibbaża l-konvinċiment tiegħu minn dawk il-provi li hu jidhirlu li huma l-aktar attendibbli u idoneji għall-formazzjoni tal-konvinċiment tiegħu.*

Kif qalet din il-Qorti diversament presjeduta fil-kawża fl-ismijiet George Bugeja vs Joseph Meilaq, deċiża fit-30 t' Ottubru 2003:

"Fil-kamp ċivili għal dak li hu apprezzament tal-provi, il-kriterju ma huwiex dak jekk il-ġudikant assolutament jemminx l-ispjegazzjonijiet forniti lilu, imma jekk dawn l-istess spjegazzjonijiet humiex, fiċ-ċirkostanzi żvarjati tal-ħajja, verosimili. Dan fuq il-bilanċ tal-probabilitajiet, sostrat bażiku ta' azzjoni ċivili, in kwantu huma dawn, flimkien mal-proponderanza tal-provi, ġeneralment bastanti għall-konvinċiment. Għax kif inhu paċifikament akkolt, iċ-ċertezza morali hi ndotta mill-preponderanza tal-probabilitajiet. Dan għad-differenza ta' dak li japplika fil-kamp kriminali fejn il-ħtija trid tirriżulta mingħajr ma tħalli dubju raġjonevoli. Kif kompli jingħad fl-imsemmija kawża "Farrugia vs Farrugia", "mhux kwalunkwe tip ta' konflitt għandu jħalli lill-Qorti f'dak l-istat ta' perplessita' li minħabba fih ma tkunx tista' tiddeċiedi b'kuxjenza kwieta u jkollha taqa' fuq ir-regola ta' "in dubio pro reo".

Il-konflitt tal-provi huma ħaġa li l-Qrati jridu min dejjem ikunu lesti għaliha. Il-Qorti għandha teżamina jekk xi waħda miż-żewġ verżjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilità u speċjalment dawk tal-konsistenza u verosimiljanza, għandhiex verżjoni teskludi lill-oħra, anke fuq bilanċ ta' probabilitajiet, u tal-preponderanza tal-provi, għaliex dawn, f'kawżi ċivili huma ġeneralment suffiċjenti għall-konvinciment tal-ġudikant (Farrugia vs Farrugia, deċiża minn din il-Qorti fl-24 ta' Novembru 1966).

Kwantu għall-aspett ta' żewġ verżjonijiet dijametrikalment konfliġġenti, hi ġurisprudenza paċifika li dan għandu jiffavorixxi lill-konvenut in kwantu li kien l-attur li kellu l-obbligu li jipprova l-allegazzjonijiet tiegħu. Dan fuq l-iskorta tal-massima magħrufa *'actor non probante, reus absolvitur'* kif ukoll *'incumbit probatio ei qui dicat non ei qui negat'*. Fejn l-assjem tal-provi hu tali li l-verżjonijiet tal-kontendenti huma hekk bilanċjati li kull waħda tista' tirriżulta plawsibbli u veritjera, u ma tirriżultax dik ic-ċirkostanza determinanti li tissoda l-konvinciment tal-Qorti favur teži u mhux l-oħra, ma jibqax leċitu għall-ġudikant li jiffirma opinjoni motivata fuq preponderanza ta' probabilitajiet. Il-ġudikant allura għandu jasal għall-konkluzzjoni li min jallega u min allura kellu l-oneru tal-prova, ma jkunx issodisfa l-prova.

Applikati dawn il-prinċipji għall-kawża tal-lum, il-Qorti, wara li fliet bir-reqqa l-provi prodotti, id-depożizzjonijiet tar-rappreżentanti tal-soċjetajiet kontendenti u x-xhieda mressqa minnhom, issib li s-soċjetà attriċi ma ressqitix provi sodisfaċjenti li jikkonvinċuha, mqar fuq bażi ta' probabbiltà, l-eżistenza tal-kreditu vantat minnha.

Jinkombi fuq min jallega l-eżistenza tal-kreditu li dan ikun fl-ewwel lok ipprovat a pjena sodisfazzjoni u b'mod univoku u konvincenti. Il-provi prodotti f'din il-kawża huma skarsi għall-aħħar u ċertament ma jimmeritawx illi abbażi tagħhom jiġu milqugħa t-talbiet attriċi. Is-soċjetà attriċi tikkontendi li l-allegat ftehim ta' nolleg ma sarx bil-miktub, dan meta Joseph O'Connor għan-nom tas-soċjetà attriċi jispjega li dan it-tip ta' negozju huwa 'proċedura normali' għalih u li huwa jaġixxi f'isem madwar tmax-il bastiment ieħor. Il-Qorti ssibha diffiċli

sabiex temmen li kumpanija li xogħolha huwa proprju fin-negozju tal-bastimenti ser tidhol għall-ftehim ta' nollegġ mingħajr ma jsir ftehim bil-miktub. Joseph O'Connor saħansitra jgħid illi ma jiftakarx jekk kienx hu li għamel kuntatt mas-soċjetà konvenuta jew vice versa. Ix-xhieda xotta ta' O'Connor dwar dan l-allegat ftehim mhuwiex biżżejjed għall-konvinciment tal-Qorti.

Fir-rigward tal-ankri u ktajjen, l-ebda parti ma ressqet provi dwar il-kontenut ta' dan il-ftehim bejn il-partijiet. Kien biss il-kaptan James David Elder li għamel riferenza għal dawn l-ankri, imma filwaqt illi jgħid ili kien jaf li huma tas-soċjetà attriċi, b'daqshekk ma jitfax dawl fuq il-ftehim bejn il-partijiet. B'applikazzjoni tal-istess prinċipji ċitati aktar qabel, it-talbiet attriċi relatati ma dawn l-ankri u ktajjen ukoll sejra tiġi miċhuda.

Is-soċjetà konvenuta ressqet kontro-talba li permezz tagħha qiegħda titlob lill-Qorti tikkundanna lis-soċjetà attriċi tħallas €51,589.50 rappreżentanti nofs it-telf li tikkontendi li sofriet riżultat tal-vjaġġ in kwistjoni (€204.50) u d-danni li tghid li sofriet minhabba l-mandat ta' arrest kawtelatorju li sar fuq il-bastiment Triva I.

Is-soċjetà attriċi laqgħet għat-talbiet rikonvenzjonali tal-konvenuta b'ecċezzjonijiet ta' natura preliminari kif ukoll fil-mertu. Fl-ewwel lok hija tikkontendi illi l-kontro-talba hija improponibbli għaliex kellha ssir a tenur tal-artikolu 836 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, fl-atti tal-mandat in kwistjoni u mhux f'din l-istanza.

Din il-Qorti tirrileva li huwa minnu li t-talbiet rikonvenzjonali, sa fejn dawn huma għal-likwidazzjoni u ħlas ta' danni, huma improponibbli f'din l-istanza. Dan għaliex mhumiex konformi ma dak li jiddisponi l-artikolu 396 tal-Kap. 12 u cioè li l-kontro-talba trid tkun konnessa mat-talbiet tal-attur, jew (i) għaliex tkun ġejja mill-istess fatt, kuntratt jew titolu li minnu jkunu ġejjin it-talbiet attriċi, jew (ii) meta l-iskop tal-kontro-talba tal-konvenut tkun li jpaċi l-kreditu mitlub mill-attur jew li b'kull mod ieħor igib fix-xejn l-azzjoni tal-attur jew jimpedixxi l-effetti tagħha.

Ma jistax jingħad li talba għad-danni wara mandat kawtelatorju hija konnessa mat-talbiet attriċi li huma bbażati fuq l-allegat relazzjoni kuntrattwali bejn il-partijiet. Kif intqal proprju minn din il-Qorti diversament presjeduta fil-każ fl-ismijiet Air Malta plc vs Lawrence Borg tat-30 ta' Ġunju 2004, li kienet titratta mertu simili:

"Illi meta l-Qorti tifli sewwa l-azzjoni ewlenija, li hija azzjoni għall-ħlas ta' kreditu minħabba ksur ta' kuntratt, tasal għal-fehma li l-kontro-talba mressqa ma taqax fil-parametri tal-"istess fatt" kif imfissra hawn fuq. Dan jingħad għaliex jidher li, kieku ma kienx għall-fatt li l-kumpannija attriċi kisbet il-ħruġ ta' Mandat kawtelatorju dak inhar li fetħet il-kawża, ma hemm l-ebda premessa oħra li fuqha l-azzjoni rikonvenzjonali qegħda tissegjes. Fi kliem ieħor, il-kontro-talba qegħda tinbena biss fuq il-fatt ta' proċedura kawtelatorja maħsuba biex tħares l-azzjoni attriċi, u mhux fuq il-mertu tal-istess azzjoni. Kien ikun hemm konnessjoni dwar l-istess fatt kieku l-azzjoni rikonvenzjonali kienet mibnija fuq il-kuntratt u mhux fuq proċedura meħuda b'ħarsien tal-azzjoni innifisha, kif fil-fatt sar. F'dan il-każ, il-mandat kawtelatorju m'huwiex il-baži tat-talba attriċi, imma huwa l-origini u l-baži tal-kontrotalba."

Fir-rigward tal-ammont ta' €204.50 li jirrappreżentaw nofs l-allegat telf li sar mill-vjaġġ in kwistjoni, il-Qorti ssib illi hawnhekk ukoll, it-talba mhijiex mistħoqqa. Kif diġa ġie rilevat, din il-Qorti mhijiex konvinta mill-provi prodotti dwar fiex kien jikkonsisti l-ftehim bejn il-partijiet. Isegwi għalhekk illi ma ġiex ipprovat li kwalunkwe telf li sar mill-vjaġġ għandha tbatu għalih ukoll is-soċjetà attriċi. B'żieda ma dan kollu, din il-Qorti ma tqisx illi tressqu biżżejjed provi dwar l-allegazzjonijiet tas-soċjetà konvenuta li l-bastiment kellu jiġi mġammar minnha a spejjeż tagħha, dan speċjalment in vista tal-fatt illi l-kaptan xehed li l-uniku oġġett li kellu nieqes il-bastiment kien il-*life raft*. Il-Qorti żżid tgħid li anke li kieku għall-grazzja tal-argument kellu jirriżulta li s-soċjetà konvenuta provdjet it-tgħamir u ħallset għall-*fuel* sabiex isir il-vjaġġ, mingħajr prova ċara dwar dak li attwalment ftehemu l-partijiet,

it-talba tagħha sabiex tiġi kkompensata għall-allegat telf tibqa' meqjusa infondata.

Għalhekk u għal dawn ir-ragunijiet, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawza billi tiċhad it-talbiet attriċi, tiċhad ukoll it-talbiet rikonvenzjonali tas-soċjetà konvenuta.

Spejjeż tal-kawża ewlenija jiġihallu mis-soċjetà attriċi filwaqt dawk tal-kontro-talba jkunu a karigu tas-soċjetà konvenuta.

IMHALLEF

DEP/REG